

A KÖNYV CÍME:

Változás és örökség

Ferdeszemmel Magyarországról

Ajánlás Morita Tsuneo könyvéhez

„Ferdeszemmel” – szellemes alcím, de csak félig állja meg a helyét. Igaz, Morita Tsuneónak japán arca van, de a szíve és az agya csak félig japán. Félig már hozzánk tartozik. Nem csak azért, mert évtizedeket töltött Magyarországon és megtanulta nehéz nyelvünket. Azért is, mert sok szempontból belülről éli át azt, ami ebben az országban és határainkon túl, a poszt-szocialista régióban történik. Egyszerre néz ránk életünk résztvevőjeként, azonosul problémáinkkal – ugyanakkor megőrzi a külső elemző tárgyilagosságát, és a japán fejlődés alapos ismerete, a nemzetközi összehasonlítás tovább növeli fejtegetéseinek magyarázó erejét. Sok állítását, köztük nem is egy kritikai észrevételét meggyőzőnek és tanulságosnak tartom, bár vannak olyan gondolatai is, amelyekkel nem tudok egyetérteni. Nyugodt szívvel ajánlom a könyv elolvasását. Morita minden írása érdekes, tartalmas, gondolatébresztő.

*Kornai János
a közgazdaságtan emeritus professzora
Harvard University és Collegium, Budapest*

Morita Tsuneo

Változás és örökség
Ferdeszemmel Magyarországról

Magyarország és a környező országok társadalmi és gazdasági élete gyökeresen átalakult az elmúlt két évtized folyamán. A sokszor föld-rengészertí változások kivétel nélkül mindenkit érintenek, mégis kevesek tanultak meg alkalmazkodni hozzájuk, s még annál is szűkebb azok köre, akik képesek követni irányváltásukat, megérteni az okokat, felmérni a lehetséges következményeket, új, rugalmas életstratégiát kialakítani a megváltozott lehetőségekhez és követelményekhez.

Aki azonban földrajzilag és élettapasztalati tekintet egyaránt messziről érkezett, s ugyanakkor mély rokonszenvvel közelít a magyarokhoz – mint a már múltfél évtizede hazánkban élő és dolgozó Morita Tsuneo, aki egy személyben közgazdász, rendszerszerző, a klasszikus japán sportok és a legmodernebb absztrakt gondolatok iránt egyaránt érdeklődő tudós és nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező gyakorlati szakember –, az jobban átjárja a folyamatokat, felismeri az elemzőmódszort, a tevényt.

Különösen nagy szükség van ma a tisztálásra, hiszen az értérendek átrendeződése, a rendíthetetlennek vélt elvek és hagyományok kiüresedése, a tudomány zavarba ejtő és félfoghatatlan félrekezdése, a családi és társadalmi kapcsolatrendszer gyors felbomlása, átalakulása, a munkamóráról megváltozásának szükségessége miatt minden egyes embernek újra kell gondolnia helyzetét, lehetőségeit, s meg kell keresnie helyét, célját és feladatát a gyorsan változó világban. A hagyomány és az örökség értékeit át kell mentenie a XXI. század valóságába.

A jelen és az ismeretlen jövő e „nagy sötétlő érdekében” – Dante és Babits szavával – gondolatébresztő vezető a magyarországi fejleményeket kritikus szemmel látó és egyben a világra is figyelő japán tudós könyve az örökséggel bajlódó, a változásokkal küszködő Magyarország politikájának és gazdaságának utóbbi két évtizedéről.